

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.500
Letna naročnina L 3.000
Letna inozemstvo L 4.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXII. - Stev. 45 (1125)

Gorica - četrtek, 12. novembra 1970 - Trst

Posamezna številka L 70

Štirideset angleških mučencev

V nedeljo, 25. oktobra je sv. oče razglasil 40 angleških mučencev za svetnike. Novi svetniki so iz vrst številnih mučencev iz 16. in 17. stoletja v Angliji. Angleški kralj Henrik VIII. se je oklical za vrhovnega poglavarja Cerkve v Angliji, ker mu papež ni hotel, ker pač ni mogel, razvezati njegovega veljavnega zakona, da bi se lahko poročil s dvorno damo Ano Boleyn. Kralj je oviro premagal na ta način, da je sebe in svoje naslednike imenoval za poglavarja angleške Cerkve. Tako je nastala anglikanska Cerkve in še danes angleška kraljica nastavlja škofo v anglikanski Cerkvi.

Katoličani so morali prisegati kralju, da mu bodo poslušni tudi v duhovnih zadevah. Kraljevi zahtevi se je odločno uprl njegov kancler Tomaž More. Kralj ga je zaradi te »neposlušnosti« obsojal na smrt in je bil More obglavljen dne 6. julija 1535. Tako se je začelo preganjanje papežu zvestih katoličanov, ki je trajalo nad dvesto let. Številne so bile žrtve tega preganjanja, številni tudi junaki-mučenci.

Ze leta 1642 so bili storjeni prvi koraki, da bi izvedli kanonični proces za razglasitev angleških mučencev, a ker je preganjanje še vedno trajalo, so morali to misel opustiti. Šele v preteklem stoletju leta 1850 je bila v Angliji obnovljena cerkvena hierarhija. Novo imenovani škofje so takoj mislili na mučence iz angleške preteklosti. Leta 1886 so predložili 254 mučencev papežu Leonu XIII., da bi jih razglasil za blažene. Ze meseca decembra istega leta je papež 54 mučencev razglasil za blažene in leta 1895 še devet drugih mučencev. Papež Pij XI. je šel še dalje. Leta 1929 je razglasil 136 mučencev za blažene. 19. maja 1935 pa je razglasil za svetnika mučenca nadškofa Fischerja in že omenjenega kanclerja Tomaža Mora.

Angleški škofje so pospeševali zadevo, da bi večje število mučencev, ki so bili razglašeni za blažene, dobilo čast svetništva. Izbrali so imena tistih mučencev, ki so v današnji Angliji bolj poznani in bolj čiščeni. Pripravili so seznam 40 mučencev. Ponovno je bilo pregledano njihovo življenje in njihovo mučeništvo. Padle so zadnje ovire in tako je letos 18. maja sv. oče Pavel VI. napovedal, da bo 25. oktobra razglasil 40 angleških mučencev za svetnike.

Za slovesno razglasitev je prišlo v Rim deset tisoč romarjev iz Anglije, 30 angleških škofov s kardinalom Heenanom na čelu. Svojega zastopnika je poslal tudi anglikanski nadškof Ramsey. Zanimivo je, da so bili pri razglasitvi prisotni tudi nekateri potomci novih svetnikov. Prvič se je tudi zgodilo, da pri slovesnosti razglasitve ni sodelovala sikstinska kapela, ampak je pel zbor iz westminstrske stolnice v Londonu.

GOVOR SV. OCETA

Sv. oče je po evangeliju v govoru poudaril, da Cerkve tudi še danes predvsem potrebuje svetnikov. Potrebuje zgled tistih, ki so dali najvišji dokaz svoje ljubezni do Kristusa in Cerkve. »Večje ljubezni nima nihče, kot če da svoje življenje za prijatelje.« Te Kristusove besede veljajo predvsem zanj, ki se je daroval na križu v rešenje človeštva. Veljajo pa tudi za mučence vseh časov.

Sv. oče je potem omenil, da so med novimi svetniki duhovniki in redovniki, laiki visokih položajev, pa tudi iz vrst preprostih ljudi. Med novimi svetniki so tudi tri žene-matere. Vsem pa je skupna zvestoba Bogu in Cerkvi. Sv. oče je nato navedel nekaj dogodkov iz življenja teh mučencev. Sv. Philip Evans je takole govoril: »Ne morem drugače, kot da znova ponovim, da umiram za Boga, zaradi moje vere. Cutim se tako srečnega, da bi za tako veliko stvar rad daroval več življenj, če bi jih imel.« Podobno je govoril sv. Philip Howard, grof: »Žal mi je, da imam samo to življenje, ki ga morem darovati.« Sv. Margaret Clitherow je s čudovito preprostostjo pokazala na pomen svojega življenja in svoje smrti: »Umiram iz ljubezni do mojega Gospoda Jezusa.«

Sv. oče je še podčrtal, da so ti mučenci hoteli biti do kraja zvesti svojemu kralju in svoji domovini. Priznavali so vsi brez izjeme kraljevo zakonito oblast v vseh zadevah državnega življenja. Tu pa se začena njihova osebna drama. Njihova iskrena zvestoba civilni oblasti se je znašla v nasprotju z zvestobo do Boga in do Cerkve. Niso mogli sprejeti razlage, ki jo je dal kralj o sveti Eucharistiji, niso mogli priznati oblasti kralju, ki gre samo nasledniku sv. Petra. Postavljeni pred izbiro so se brez obotavljanja odločili za zvestobo do Boga in sprejeli mučeništvo. Njihova vera pa je bila tako globoka, da so mnogi umirali z molitvijo za kralja, za kraljico, za domovino, da, celo za tiste, ki so bili neposredno odgovorni, da so jih prišli, za njihovo mučenje in smrt. Sv. John Plesington je pred smrtjo molil takole: »Bog naj blagoslovi kralja in njegovo družino. Naj nakloni njegovemu veličanstvu srečno vladanje v tem življenju in potem krono slave po smrti. Bog naj nakloni mir njegovim podložnikom, da bi mogli živeti in umreti v pravi veri, upanju in ljubezni.«

Sv. oče je nato pripomnil, da ko prebiramo zgodovinske podatke iz življenja novih svetnikov, vidimo, da so jemali vero zares. Vera jim je bila edina norma življenja, iz vere so črpali vedrost in globoko duhovno veselje. Ti mučenci so blesteč zgled kristjana, ki živi svoj krst, ki raste v duhovnem življenju, ki se je v krstu začelo in v birmi utrdilo in to v taki meri, da zanj vera ni nekaj postranskega, ampak bistvo njegovega življenja in delovanja. Božja ljubezen ga navdihuje in vodi. Hrepeni po združenju z Bogom in z vsemi ljudmi dobre volje in ljubezni, ki bo našla svojo polnost v večnosti.

Cerkve in svet v današnjem času neizmerno potrebuje takih mož in žena, vseh poklicev in stanov, duhovnikov, redovnikov in laikov, kajti samo ljudje take svetosti bodo mogli spremeniti naš izmučeni svet in mu vrniti mir in duhovno usmerjenost, po čemer vsakdo, čeprav vsaher nevede, hrepeni.

Proti razglasitvi angleških mučencev so imeli nekaj pomislekov nekateri anglikanci, češ da bi mogla ogroziti vse ekumensko prizadevanje zadnjih let. Bojazen pa se je pokazala za neutemeljeno.

STANKO ZORKO

Abesinski cesar na obisku v Italiji

V petek, 6. novembra je prišel na devetdnevni obisk v Italijo abesinski cesar Haile Salasie. Italijanska vlada je hotela dati temu obisku čim večji poudarek, saj ji je bilo mnogo na tem, da cesarju pokaže, da je sedanja Italija povsem drugačnat kot je bila fašistična, katera je leta 1935 brezobzirno napadla Abesinijo.

Predsednik republike Saragat je v pozdravu omenil boleče dogodke iz preteklosti, nato pa podčrtal vlogo abesinskega cesarja pri grajenju prijateljskih mednarodnih odnosov.

Haile Salasie je v odgovoru najprej omenil, da je minilo kar 46 let, kar je bil zadnjič v Italiji. Ves čas svojega življenja se je držal načela, da je treba živeti v miru z vsemi. Omenil je Italijane, ki jim je Abesinija postala druga domovina in veliko prispevajo s svojo delavnostjo k napredku njegove države. Haile Salasie se je pokazal po svojem povratku v Abesinijo zelo plemenitega do preostalih Italijanov. Vsi so smeli ostati na svojih mestih in strogo je naročil, da ne sme priti do kakih maščevalnih ukrepov. Ravnal je modro, kot dober kristjan, čisto drugače kot Gedaffi, ki je dal s silo in brez odškodnine izgnati nedavno vse Italijane iz Libije.

Uradni obisk je trajal štiri dni; nato je cesar obiskal Genova, Turin, Milan in Benetke, od koder se bo v soboto, 14. novembra vrnil v Addis Abebo.

SPORNE TOČKE MED IZRAELOM IN ARABCI

V sredo, 4. novembra se je na glavni skupščini Združenih narodov v New Yorku zaključila razprava o Bližnjem vzhodu. Sprejeta je bila posebna resolucija, ki jo je predlagalo osemnajst afrazijskih držav ter Jugoslavija in ki zahteva, naj se premirje med Izraelom in arabskimi državami podaljša še za tri mesece (prvo premirje je namreč zapadlo v noči od 5. na 6. november), odpisane OZN Sved Jarring naj nadaljuje s svojim mirovnim posredovanjem, Izraelci pa naj se umaknejo z zasedenih ozemelj. Predlagana resolucija je prejela 57 glasov, 16 jih je bilo proti, 39 pa se jih je vzdržalo, med njimi Vel. Britanija in Italija.

Izraelci so resolucijo odločno odklonili. Mnenja so, da pomeni diktat OZN zoper malo državo, ki se samo brani. Umik na prejšnje položaje, brez predhodnih pogajanj, bi Izraelce postavil v položaj, kot je bil pred junijem leta 1967. Zato Izraelci pristajajo na umik le, če se bodo Arabci neposredno pogajali z njimi. O tem pa Arabci nočejo ničesar slišati. Neprestano ščuvani od Sovjetske zveze vztrajajo togo na svojih stališčih. Edino, kar je prinesla pozitivnega sprejeta resolucija, je podaljšanje premirja za 90 dni, ki sta ga obe strani že sprejeli. Orožje ob Sueškem prekopu in na jordanski fronti bo torej molčalo še naprej. Medtem pa se bo moral Jarring prizadevati, da najde pot do medsebojnega popuščanja in kompromisa.

V vojni leta 1967 je Izrael odzvel Siriji Golansko višavje nad Genezareškim jezerom, Jordaniji stari del Jeruzalema ter vse področje vzdolž stare meje do Jordana, Egiptu pa ves Sinajski polotok, tako da stojijo sedaj njegove čete na levem bregu Sueškega prekopa.

ZIVLJENJSKO VAŽNA OŽINA

Egipt je zgubil največ. Na Sinajskem polotoku so ostala petrolejska ležišča, ki jih je komaj začel izkoriščati. Pa to ni glavno. Izrael bi Sinaj že vrnil, toda na njegovem skrajnem južnem koncu leži postojanka Šarem el Šejk, ki obvlada Tiransko ožino in s tem dostop do izraelske luke Eliat v Akabskem zalivu. Zaradi Šarem el Šejka je pravzaprav leta 1967 izbruhnila arabsko-izraelska vojna.

Od leta 1956 do 1967 so to postojanko nadzirale čete Združenih narodov. Njihova prisotnost je nudila jamstvo za Izrael, da so njegove ladje, pa tudi tuje, lahko nemoteno plule proti Eliatu. Ko pa je glavni tajnik OZN U Tant v maju 1967 na zahtevo pokojnega Naserja nepremišljeno in samostalno odpoklical omenjene čete, se je Izrael začutil ogroženega, saj je Naser izjavil, da bo zaprl Tiransko ožino za izraelske ladje. Z drugo besedo: Naser je hotel gospodarsko zadušiti Izrael. Tega Izrael ni mogel dopustiti. Kakor vsakdo odrine nasilneža od lastne hiše, ki mu ovira dostop do vrat, tako je povsem upravičeno storil tudi Izrael. Sprožil je vojno, ki je odkrila vsi nemoč in nezmožnost arabskih armad.

Minila so tri leta in pol. Ker je Suez ostal zaprt za petrolejske ladje, je Izrael od svojega pristanišča v Eliatu do Aškralona ob sredozemski obali zgradil naftovod, ki že deluje. Obenem pa je Šarem el Šejk povezal z Eliatom, čigar

pristanišče je močno povečal in moderniziral. Težko si je misliti, da bi se sedaj Izrael odpovedal tej ključni postojanki ob Tiranski ožini.

JERUZALEM JE ENO SAMO MESTO

Jordanija vztraja na tem, da se ji vrne stari del Jeruzalema in ozemlje na vzhodnem bregu reke Jordan. Glede zadnjega Izraelci nimajo večjih pomislekov, saj vedo, da je področje naseljeno izključno z arabskim prebivalstvom. Drugače pa je z Jeruzalemom.

Jeruzalem je sam po sebi nedeljiv. Od leta 1948 do 1967 je bil mesto z dvema upravama in z žično pregrado, ki ga je delila. To je nesmiselno s človeškega kot gospodarskega vidika. Med prvo in drugo svetovno vojno se je nekaj podobnega dogajalo z Reko. Od nje si je Jugoslavija zagotovila majhno predmestje Sušak. Nastali sta dve pristanišči in dva kraja, ki sta med seboj tekmovala, namesto da bi bila ena gospodarska enota. Po vojni doživlja isto usodo Berlin, ki je s cementnim blokom razdeljen v dva dela. Izrael ima prav, če vztraja, da do delitve Jeruzalema pod nobenim pogojem ne sme več priti.

Kar se tiče Golanskega višavja, za Sirijo, čeprav ga zahteva nazaj, ne pomeni dosti niti gospodarsko niti politično. Za Izrael pa je življenjskega pomena. Vse od leta 1948 so Sirijci od vsakem času s teh višin obstreljevali izraelska naselja ob Genezareškem jezeru in jim delali škodo, ne da bi jim Izraelci mogli priti do živega. Jasno je, da Judje ne želijo, da bi prišlo do prejšnjega stanja in se bodo zato upirali vrniti te višine.

General je odšel z bojišča

Za Stalinom, Churchillom, Eisenhowerjem in Adenauerjem je sedaj odšel še general De Gaulle. Možje, ki so krojili obliko sveta med zadnjo svetovno vojno in po njej, so se spet srečali v večnosti.

22. novembra bi spolnil 80 let življenja. Kot mladeč je sanjal, da bi postal misionar; toda življenje ga je speljalo na drugo pot: v vojaško akademijo. V prvi svetovni vojni je bil dvakrat ranjen in nato od Nemcev ujet. Kasneje je postal profesor na vojaški akademiji in se navduševal nad oklopnimi enotami. Bili pa so prav Nemci tisti, ki so Franciji dokazali njih uspešnost.

Ko je maršal Pétain, njegov šef v bitki pri Verdunu v prvi svetovni vojni, podpisal kapitulacijo francoske vojske leta 1940, se je De Gaulle umaknil v London, od koder je Francozom sporočil: »Francija je izgubila bitko, ne pa vojne.« Postal je simbol odpora in upanja v zmago. Sredi poletja 1944 se je De Gaulle kot zmagovalec vrnil v Pariz. Sestavil je prvo začasno vlado, a ko je videl nebrzdano težnjo politikov po oblasti, se je januarja 1946 umaknil na svoje samotno posestvo v Colombey-les-Deux-Eglises. V dvanajstih letih se je nato zamenjal za 22 vlad. Francija se je zapletla v indokitajsko vojno in jo izgubila; v alžirski vstaji ni znala najti rešitve; nato je leta 1958 izbruhnil še upor armade.

Francози so se spet spomnili na svojega generala. Prišel je in ustanovil »peto republiko« ter postal nje predsednik. Začelo se je obdobje degolizma. De Gaulle je častno zaključil alžirsko vstajo in Alžiriji podelil neodvisnost; začel je Francijo odpirati na Vzhod; naredil jo je za atomsko valesilo; odkrval se je koloni-

PROBLEM ARABSKIH BEGUNCEV

Najtežji, najbolj pretresljiv in tudi najbolj nujen je pa problem palestinskih beguncev. Teh je že 1.400.000. Prvi val beguncev je nastal ob proglasitvi izraelske države leta 1948. Premnogi Arabci, nauhujskani od propagande, da bo Izrael kmalu izbrisan s površja, so zapustili svoje domove na ozemlju Izraela in se zatekli v Jordanijo. Leta 1967 so se jim pridružili še novi z zahodne strani Jordana. Danes jih je 1.400.000. Premnogi so se že rodili izven Palestine po raznih taboriščih.

Če ne bi bilo arabskih demagogov, ki so si ves čas delali s pomočjo beguncev svoj politični kapital, bi bilo to vprašanje verjetno že davno rešeno. Ze ponovno je bil dan denar za naselitev beguncev izven Palestine, pa so arabski nacionalisti to vedno odklonili, češ da se morajo begunci vrniti na stare kraje. Da je to nemogoče že zato, ker je Izrael prenaseljen, jih ne briga. Med begunci vzdržujejo ozračje mržnje do Izraela, jim obljublajo povratek v Palestino in se izživljajo v gverili zoper Izraelce. Dvaindvajset let že traja to stanje, ki je glavni vzrok nenehne napetosti na Bližnjem vzhodu.

Kaj torej storiti ob vseh teh napokinih problemih? Nihče ne ve prave rešitve, kajti rešitev je možna le, kjer se ljudje vsedejo k mizi in začno razgovarjati. Izraelci so ves čas za to; a Arabci v svojem fanatizmu vsak direkten razgovor z njimi odklanjajo. Medtem leta teko. Začasne meje so včasih najbolj stalne meje. O tem nudi zgodovina mnogo dokazov.

General je odšel z bojišča

jam; svojo vojsko je umaknil iz severnoatlantskega pakta; odločno je nasprotoval vstopu Vel. Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost; kljuboval je Sev. Ameriki s tem, da je hotel dolarski sistem nadomestiti z zlato podlago; v Kanadi je Francoze pozival, naj si ustanovijo svobodni Quebec.

V maju 1968 je deset let po drugem prihodu na oblast doživel prvo razočaranje: deset milijonov delavcev je zapustilo delo ter skupaj s študenti vzklikalo po cestah z redčimi zastavami: »Deset let zadostuje! De Gaulle v muzeji!« De Gaulle je na demonstracije odgovoril z razpisom novih volitev, ki jih je blesteče dobil. Toda že po enem letu si je zaželel nov preizkus svoje priljubljenosti. Predlagal je spremembo glede želene preureditve Francije in reorganizacije senata, pri tem pa zagrozil, da bo odstopil, če bodo volivci rekli »Nons«. In volivci so 27. aprila 1969 izrekli svoj »Nons«, general pa je zvest svoji grožnji pri prič odstopil.

Spet se je umaknil na svoje posestvo, kjer se je posvetil pisanju svojih »Spominov«. V začetku oktobra je izšel prvi del »Spominov upanja«, ki obsega dobo do zaključka vojne v Alžiriji leta 1962. Naslednja dela, ki sta že pripravljena, bosta izšla po njegovi smrti.

V samoti njegovega posestva v Colombeyu ga je v ponedeljek, 9. novembra na večer obiskala smrt. Srčna kap ga je v trenutku izrgala iz kraljestva živih. V Colombeyu je tudi našel svoj zadnji počitek. On, ki je postavil trdno oblast predsednika republike, je znal brez sile demokratično in tiho oditi. Morda je to ena izmed največjih zaslug, ki jih lahko uresniči velik vojak in velik državnik.

Načelni program Narodnega sveta koroških Slovencev

(UGOTOVITVE IN PRIPOMBE)

Ob 50. obletnici koroškega plebiscita je dr. Valentin Inzko, dolgoletni predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS), izdal idejno-politično študijo »Koroški Slovenci v evropskem prostoru«. V uvodnem sestavku razpravlja o položaju Slovencev v avstrijski republiki: predvsem omenja borbo za Koroško po razpadu avstroogrske monarhije, zatem pokaže potek plebiscita leta 1920 in nato govori o življenju koroških Slovencev v poplebiscitnem obdobju do današnjih dni. Sledi pomeni programa Narodnega sveta v obeh deželnih jezikih, v slovenski in nemški. Študija se zaključuje z objavo referata »Manjšine v alpsko-jadranskem prostoru«, ki ga je imel dr. Inzko maja 1969 na kongresu evropskih narodnih manjšin v Colmaru.

V tem referatu podaja dr. Inzko skrbno pripravljene pregled narodno-političnih razmer, v katerih živijo narodne manjšine na alpsko-jadranskem področju. Opirajoč se na statistične podatke, poda dokaj jasno sliko o njihovem položaju in vsakovrstnih ustanovah, kakor tudi o njihovi kulturni, socialni in politični dejavnosti. Zapravljeno obravnava o manjšinah, ki so v avtonomni deželi Furlanija-Juljska krajina, to je o Slovencih na Tržaškem, na Gorškem in na Videmskem; potem prifaže svojstveni položaj italijanske manjšine v Sloveniji, to je na Koroškem, in končno obdela še razmere, v katerih živijo danes koroški Slovenci v Avstriji.

VAZNOST NACELNEGA PROGRAMA NSKS

Slovensko manjšino v Italiji prav na poseben način zanima načelni program Narodnega sveta koroških Slovencev: kakšna je programova idejna vsebina in utemeljitev, kateri so narodno-politični cilji, katera so pota in načini za uresničitev teh namenov.

Predvsem izhaja, da gre za idejni in ne za delovni program, za postavitev idejnih temeljev, na katerih naj stoni stavba narodnega delovanja, za duha, ki naj presinja dejavnost, in ne za dokončni, v podrobnostih izdelan delovni načrt, kar je naloga bodočih sklepov in odločitev NSKS. Pa tudi načelni program vsebuje marsikatero misel, ugotovitev in utemeljitev ter nakazuje delovne metode, ki si jih s pridom lahko prevzamemo tudi na Primorskem.

Z druge strani primorske izkušnje, dosežki in razočaranja lahko koristijo sestavljalcem koroškega delovnega programa.

Načelni program NSKS, kot je izšel iz težkega križnega ognja široke javne diskusije in časopisne polemike, je zdrava in trdna podlaga za nadaljnje sklepanje. Sad je bogate izkušnje, trezne presoje in dobre obdelave. Jezik je lep, vsaka beseda in stavek sta dobro premišljena in pretehtana.

Z objavo načelnega programa NSKS je spet dana možnost slovenskim politikom katoliške smeri v Italiji in v Avstriji, da skupno razmislijo, kot so to že storili 25. in 26. oktobra 1969, o svetu idej, ki jim je skupen, in o dejanski uresničitvi idejnih programov, o načinih in ustreznih sredstvih za ohranitev, razvoj in razcvet slovenskih narodnih manjšin.

UVOD

V uvodu je podana utemeljitev, zakaj naj koroški Slovenci izkazujejo zvestobo domači zemlji in slovenskemu narodu, Cerkvi in avstrijski državi. Nato so podane bistvene sestavine slovenske duhovnosti: narodnost, lastna državnost, krščanstvo, navezanost na rodno grudo, poklicnost k soodločevanju usode sveta in življenja. Na mestu bi bila še omemba narodne kulture, v kateri se razvijajo »vrednote duha«.

Pri pregledu uvodnih odstavkov, pa tudi celotnega programa, se vzbujajo vtisi, kakor da niso programovci delali v ozračju popolne demokratične svobode. Diplomatsko sestavljeno besedilo programa kaže neko stalno zaskrbljenost, na podzavesten strah pred sumničanjem, da niso dovolj zvesti Avstriji. Le prevečkrat je poudarjena »zvestoba do avstrijske države«, »enotnost Koroške«, »Avstriji zvesti Slovenci«, ki naj se »zvesto priznavajo k avstrijski državi« itd.

O ZVESTOBI DRŽAVI

Prav je, da predstavniki narodnih manjšin nedvoumno izrazijo lojalnost in zvestobo državi, v kateri manjšina živi, toda prav tako jasno in nedvoumno morajo

podčrtati, da ima tudi država dolžnosti in obveznosti do narodnih manjšin, tako da sta zvestoba do države in dolžnost, ki jo ima država, da zaščiti narodne manjšine, soodnosni in sorazmerni. Papež Pij XII. je v božični poslanici leta 1941 ta obojestransko obvezni odnos takole izrazil: »Kolikor bolj vestno državna oblast spoštuje manjšinske pravice, s toliko večjo pravico sme od njih zahtevati, da izpolnjujejo državljanske dolžnosti.«

Ali je Avstrija izpolnila svoje dolžnosti do koroških Slovencev? Ob proslavi 20. obletnice obstoja druge avstrijske pogodbe so koroški Slovenci dne 9. maja 1965 priredili v Domu glasbe v Celovcu slavnostno akademijo, katere se je udeležil sam poslevoedeči avstrijski državni predsednik in kancler dr. Josef Klaus, ki je v svojem govoru poudaril, da živi na Koroškem avtohtona slovenska narodnostna skupina, da slovenski jezik in slovenska kultura spadata h Koroški, da če človek ljubi Koroško, jo mora ljubiti tako, kakršna je, ljubiti jo mora kot celoto. Nato je v slovenski dostavil: »Bodite prepričani, da bom storil vse, kar je v mojih močeh, da vam bodo vaše pravice zagotovljene. S sodelovanjem manjšine hočemo reševati tudi v bodoče vsa vprašanja, ker vemo, da je to za Slovence, za Koroško in za Avstrijo najboljšje. Na Koroškem se stikajo trije kulturni svetovi: slovanski, germanski in romanski. Koroška naj bo Evropa v malem!«

Kljub vsem obljubam ni Avstrija izvršila svoje dolžnosti, kar naravnost vnebovpijoče priča načrtno ponemčevanje slovenskega življa. Same uradne statistike ugotavljajo, kako je od desetletja do desetletja na tisoče Slovencev manj: ljudsko štetje leta 1951 je ugotovilo, da je na Koroškem 42.095 oseb, ki se poslužujejo slovenskega občevalnega jezika, leta 1961 pa samo 25.472 oseb! Ti uradni za Slovence katastrofalni izidi so kaj zgovorna obtožba in obsodba avstrijske raznarodovalne politike in zgodovinski dokaz načrtno asimilacije in rodomora slovenskega življa na Koroškem. Slovenci seveda slična »manjšinska ugotavljanja« odločno odklanjajo, saj celo sam dr. Theodor Veiter, eden najboljših izvedencev o evropskih narodnih manjšinah, trdi v svoji leta 1965 izšli knjigi »Die Völker im Volke Oesterreichs«, da živi na Koroškem kakih 43.000-44.000 Slovencev.

Zaradi tako krivičnega ravnanja s koroškimi Slovenci zveni nekam čudno, če se program NSKS sklicuje na oni del koroških Slovencev, ki so pri plebiscitu glasovali za Avstrijo, ki naj bi obvezovali vse Slovence, »da se zvesto priznavajo k avstrijski državi, da se z vsemi močmi zanj zavzemajo, da gojimo in utrjujemo v srcih naše mladine avstrijsko državljanstvo zavest in ljubezen do Avstrije.«

DR. RUDI KLINEC

Italija priznala rdečo Kitajsko

Italija se je pridružila vrsti držav, ki so od 1. oktobra 1949, ko je bila proglašena ljudska republika Kitajska, vzpostavile z njo diplomatske odnose. Do sedaj je to storilo že 51 držav. Prva je bila Vel. Britanija, ki je pokazala največjo naglico, saj je že po treh mesecih priznala Maovo Kitajsko. Zadnja država pred Italijo je bila Kanada, na diplomatsko priznanje pa se pripravljata tudi Avstrija in Belgija. Pogajanja za medsebojno priznanje so se med Italijo in rdečo Kitajsko uradno pričela 25. februarja 1969 v Parizu, trgovski stiki so bili pa vzpostavljeni že 22. februarja 1965. Italijanski politični krogi razen neofašistov so ta korak italijanske diplomacije na splošno pozitivno ocenili in ga smatrajo za izraz realizma sedanje italijanske politike.

Precej burje pa je sprožilo vzdržanje italijanskega zastopnika pri Združenih narodih ob glasovanju resolucije afro-azijskih držav in Jugoslavije o Bližnjem vzhodu. Republikanci in socialdemokrati so ostro prijeli tako ministrskega predsednika Colomba kot zunanega ministra Mora, kako sta mogla dati tak napotek italijanskemu delegatu. Po mnenju republikancev in socialdemokratov je vzdržani glas Italije šel dejansko v podporo Sovjetski zvezi, ki se, podpirajoč Arabce, vedno bolj utrjuje v Sredozemlju. Colombo je odgovoril, da se je Italija vzdržala iz dveh vzrokov: ni hotela izzivati arabskih držav, ki imajo gospodarske interese, ni pa

Smrt kralja brez prestola

V Los Angelesu (Kalifornija, ZDA) je v torek 2. novembra umrl na posledicah pljučnice Peter II. Karadžordžević, ki je vladal nad Jugoslavijo komaj mesec dni. Večino svojega življenja je preživel v tujini, ker je v Jugoslaviji po zmagi Titovih čet bila na ljudskem glasovanju 29. novembra 1945 odpravljena monarhija in zakonjena ljudska republika.

Kralj Peter II. je umrl relativno mlad, star komaj 47 let (rodil se je 6. septembra 1923 v Beogradu). Pri enajstih letih je izgubil svojega očeta Aleksandra I., ki je postal 9. oktobra 1934 žrtev atentata v Marsceilu v Franciji. Do njegove polnoletnosti naj bi Jugoslavijo vodili trije kraljevski namestniki s stricem knezom Pavlom na čelu. Toda dvorni puč 27. marca 1941, ko so Srbi raje šli v vojno z Nemci kot da bi sprejeli nemško-jugoslovanski pakt, je spravil 17-letnega Petra kot lutko upornih generalov na površje. Toda Jugoslavija za vojno ni bila pripravljena. Že po desetih dneh je klesnila pred Nemci, mladi kralj pa je z vlado pobegnil najprej

v Jeruzalem, kasneje pa se nastanil v Londonu. Med vojno se je poročil leta 1944 z grško princeso Aleksandro, ki je bila dve leti starejša od njega. Z njo je imel sina Aleksandra, kateri je sedaj častnik britanskega letalstva. Zakon pa ni bil srečen. Princesa Aleksandra si je skušala kar dvakrat vzeti življenje.

Po letu 1945 je kralj Peter II. delil usodo politične emigracije. Od časa do časa je objavil kako izjavo na račun nedemokratičnosti sedanjega režima v Jugoslaviji, zapravljal očetovo dedščino na Sinji obali v Franciji ter obiskoval emigrantske skupine v Sev. Ameriki. Oropan topline doma že v rani mladosti in brez pravih svetovalcev bo šel v zgodovino kot kralj, ki je vzbujal le pomilovanje in sočutje.

V Trstu je srbska pravoslavna skupnost pretekli četrtek, 5. novembra priredila v cerkvi sv. Spiridiona slovesno mrtvaško opravilo za pokojnim kraljem. Udeležil se ga je tudi najmlajši brat knez Andrej, ki živi sedaj v Lizboni na Portugalskem.

XVII. zasedanje odbora za manjšine

Zadnje dni oktobra se je v Rimu zaključilo XVII. zasedanje italijansko-jugoslovanskega mešanega odbora, ki je bil ustanovljen na osnovi Posebnega statuta Londonskega sporazuma iz leta 1954 z namenom, da daje priporočila vladama v Rimu in Beogradu glede vprašanj narodnih manjšin. Ob koncu desetdnevnega zasedanja je bilo izdano posebno poročilo, iz katerega zvedemo, da so člani delegacij razpravljali o raznih problemih obeh manjšin. Kar se tiče Slovencev na Tržaškem, naj omenimo, da so govorili predvsem o kulturnih izmenjavah ter o izvajanju Posebnega statuta glede uporabe jezika in finansiranja kulturnih in drugih organizacij etničnih skupin. Iz uradnega poročila izhaja, da je odbor »posvetil posebno pozornost šolskim vprašanjem in položaju šolnikov.«

Iz izkušenj dosedanjih zasedanj omenjenega mešanega odbora se Slovenci na Tržaškem na žalost zavedamo, da od takšnih odborov ne moremo pričakovati rešitev naših temeljnih problemov. Tudi po tem zadnjem zasedanju se ne nakazujejo nikake konkretne perspektive, kljub toliko poudarjenemu konstruktivnemu ozračju in dobri sosedski odnosom na vseh področjih sodelovanja med obema državama. Zavedamo se sicer, da je mešani odbor le posvetovalni organ obeh vlad. Toda slovenska manjšina je prav zato pričakovala, da bo ta posvetovalni organ vsaj izdelal kake konkretne predloge ali navzete ter jih predložil vladama v odbritev. Samo uradno poročilo, da se je posvetila večja ali manjša pozornost temu ali onemu problemu, nas prav zaradi tesnih prijateljskih odnosov med obema

državama ne zadovoljuje več. Zaradi tega se samo od sebe postavlja vprašanje preureditve omenjenega organa oziroma da dogovarjanje za rešitev še neresenih vprašanj prevzamejo predstavniki manjšine same, ki poznajo vso problematiko.

Priznanje deželnemu svetovalcu dr. Stoki

Odbor Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici je poslal te dni deželnemu svetovalcu dr. Stoki pismo sledeče vsebine: *Spoštovani dr. Stoka!*

Odbor Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP) v Gorici je na svoji zadnji seji 9. novembra med drugim ugotovil, da Vaš zakonski predlog v deželni svet Furlanije Juljske Benečije z dne 18. septembra 1970, po katerem naj bi se slovenska narodna skupnost imenovala v deželni zakonodaji s polnim imenom, ne pa kot »skupnost posebnih interesov«, in ki ga je deželni svet z absolutno večino glasov sprejel, rimska vlada pa potrčila, pomeni za nas Slovence v deželi Furlanija-Juljska Benečija izredno pomemben dogodek, saj nam odpira tako v deželni svet kot tudi v državem okviru vrata h konkretnemu reševanju mnogih še odprtih vprašanj, med katerimi so tudi taka, ki se tičejo kulturne in prosvetne dejavnosti slovenske narodnostne skupnosti v deželi.

Novi deželni zakon, ki je važen tudi zato, ker bo veljal po vsem ozemlju naše dežele, torej tudi v Slovenski Benečiji in v Kanalski dolini, naj bi v nas dvignil našo slovensko zavest, obenem pa ustvaril občutek zaupanja med obema narodnostima, ki v deželi živita ter pripomogel k čim večjemu medsebojnemu spoznavanju in sodelovanju, kar je tudi eden od namenov Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici.

Hvaležni za vse, kar ste do sedaj storili kot slovenski predstavnik v deželi za uveljavitev naših pravic, Vas prosimo, da se še naprej trudite za popolno enakopravnost naše slovenske narodne skupnosti z italijansko in v vam zagotavljamo, da vam bomo vedno in povsod nudili vso svojo moralno oporo in pomoč.

Odbor ZSKP, Gorica

Umrl je kardinal Cushing

Znani bostonski nadškof kardinal Richard James Cushing je umrl na vernih duš dan. Pred nekaj meseci se je odpovedal svoji škofiji zaradi dosežene starosti 75 let. Kardinal Cushing je bil osebni prijatelj pokojnega predsednika Kennedya in sploh prijatelj Kennedyjeve družine. Odlikoval se je po srčni dobroti, po zanimanju za misijone, po zbiranju sredstev za pomoč deželam v razvoju. Leta 1964 je v Bostonu odprl semenišče za zakasnele poklice. Sprva je računala na sto kandidatur, a že v nekaj letih se je prigrabilo nad 400 kandidatov. Na zadnjem koncilu je odločilno vplival na sestavo dokumenta o verski svobodi.

Prestavljena izseljenska nedelja

Slovenski škofje so sklenili, naj se praznuje izseljenska nedelja na tretjo adventno nedeljo. Doslej je bilo praznovanje na prvo adventno nedeljo. Do spremembe je prišlo zato, da postane prva adventna nedelja lep uvod v adventni čas kot priprava na božični praznik.

Ob grobu m. Terezije Hanželič

Objavljamo govor slovesa, ki ga je imel g. Roman Rus ob odprtem grobu č. m. Terezije Hanželič v Rimu 22. oktobra t. l. Prihodnji teden, ko bo 20. novembra minilo trideset dni od njene smrti, bomo objavili poročilo o zadnjih urah njenega zemeljskega bivanja, ki nam ga je poslal naš rimski sodelavec.

Castita mati! Sedil sem vam danes na vaši poslednji zemeljski poti. Dolga je bila in lepa. Se nikoli nisem slišal toliko molitve, toliko prošnja in toliko lepih slovenskih žalostink, ki so vam jih pele vaše sestestre kot danes. Najprej moram izpolniti naročeno: zaščitnik vaše redovne kongregacije in prijatelj Slovencev kardinal Marella me je naprosil, naj vam sporočim njegov iskren poslednji pozdrav in zahvalo. Spremljal sem vas tudi v njegovem imenu. Pa tudi jaz bi se vam rad sam posebej zahvalil, saj sem toliko prejel iz vaših dobrotnih rok. Prav tako pa se vam zahvaljujem v imenu vseh tistih, ki smo irkali na vrata vašega rimskega doma in našli vedno razumevanje pri vas.

In še dve prošnji imam. Sedaj ste že v družbi tistih, ki so na ta ali drug način vplivali na zgodovino slovenskega naroda; ste v družbi dr. Korošca, slovenskih nadškofov in škofov, Slomška, Stepišnika, Napotnika, Karlina, Tomažiča, Jegliča, Rožmana, Vovka, v družbi p. Prešerna in p. Hugona Brena ter v družbi laikov kot so Narte Velikonja, dr. Krek, dr. Kralj in toliko drugih. Skupaj z njimi posredujte, da bo slovenski narod ostal zvest svoji veri in svojim slovenskim izročilom!

Posebej pa prosite za nas, ki smo raztreseni po svetu. Ko je umrl p. Prešeren, sva rekla: »V Rimu nam je umrl slovenski oče.« Sani veste, kaj so otroci brez očeta in matere: sirote! In takšne sirote smo sedaj mi! Ne pozabite nas!

Castita mati, tako nam je, kot da bi nas z vašo smrtjo sredi poletja zadela zima in sneg. Zato tudi sedaj ponavljam: »Padaj, snežec, padaj, padaj na gomilo, da srce pokriješ, ki nas je ljubilo.«

Zborovanje rimske duhovščine

Od 26. do 28. oktobra je bilo v Rimu prvo zborovanje rimske duhovščine, ki je razpravljala o raznih perečih dušnopastirskih vprašanjih v rimskem mestu. Zborovanja se je udeležilo 600 duhovnikov. Sv. oče je v sredo osebno zaključil zborovanje z govorom v lateranski baziliki sv. Janeza. Duhovnikom je priporočil, naj bodo odprti za sedanje probleme in naj se pri svojem delu zavzemajo za izboljšanje verskega življenja. Svetoval jim je, naj se pač zganajo.

Ameriške volitve niso zadovoljile Nixona

V Združenih državah Severne Amerike volijo sicer predsednika vsaka štiri leta, poslansko zbornico pa vsaki dve leti. Istočasno zamenjajo 35 od skupaj 100 senatorjev ter 35 od 50 guvernerjev zveznih držav.

Letos se je predsednik Nixon zagrebel v misel, da mora v senatu priti do republikanske večine. Izvedel je obširno volilno kampanjo, ki se je je sam aktivno udeleževal. Ni pa žel posebnih uspehov. V senatu je njegova stranka porastla sicer za dve mesti (od 43 na 45), zato pa je doživela neuspeh v poslanski zbornici, kjer je padla od 189 na 180 sedežev. Še slabše so se republikanci odrezali na volitvah guvernerjev. Do sedaj so jih imeli kar 35 od petdesetih, sedaj pa so padli na 21, demokrati pa zrastle od 15 na 29.

Po zadnjih volitvah je položaj naslednji: v senatu imajo demokrati 54 mest (prej 57), republikanci 45 (prej 43), eden je pa neodvisen. V poslanski zbornici imajo demokrati 255 sedežev (prej 246), republikanci pa 180 (poprej 189).

Prvič v zgodovini ZDA bo v ameriškem kongresu nastopal katoliški duhovnik. Jezuitski pater Drinan je bil namreč na demokratski strani izvoljen v parlament za državo Massachusetts. Znan je kot odločen nasprotnik ameriške navzočnosti v vietnamski vojni. Na demokratski strani so bili za senatorje izvoljeni med drugimi poraženi predsedniški kandidat na zadnjih volitvah Humphrey, Edward Kennedy in bivši demokratski podpredsednik kandidat Muskie. Na republikanski strani pa je bil za guvernerja države N. York že četrnič zapovrstjo izvoljen Rockefeller. Pravijo, da si bo zelo prizadeval, da bi postal leta 1972 kandidat za predsednika ZDA. Sam je dejal: »Ker že imam vse, kar si poželim, mi ostane le še ta želja, ki se mi do sedaj ni izpolnila.«

Koroški Slovenci so se spomnili štirih velikih dogodkov

V nedeljo sta dve organizaciji slovenskih katoličanov na Koroškem, Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza, pripravili veliko kulturno prireditev v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu. Spomnili sta se 15-letnice podpisa avstrijske pogodbe, 25-letnice osvoboditve in konca druge svetovne vojne, 50-letnice plebiscita in stoletnice slovenskih taborov na Koroškem.

Prireditve je bila tako v političnem kot v kulturnem pogledu izredno zanimiva in pomembna, ker je napolnilo dvorano več kot 800 udeležencev, med katerimi je prevladovala mladina. Pomembna, ker je predsednik Narodnega sveta, dr. Reginald Vospnernik, jasno in odkrito povedal, da žive na Koroškem Slovenci, ki so duhovno povezani z brati po krvi, pa naj ti žive kjer koli, da pa so istočasno lojalni avstrijski državljani. Toda kljub tej lojalnosti ni Avstrija izpolnila svojih obvez do narodne manjšine, ki jih je dolžna po ustavi, obljubah in po človečanskih pravicah.

Zato so naravnost smešno, vsaj za nas, ki smo bili na proslavi s Primorske, izzvene retorične izjave v pozdravih, ki so jih izrekli gostje predstavniki avstrijskih strank in zastopniki deželnega glavarja. Obe stranki sta vladali ali pa še vladata v Avstriji, obe bi lahko rešili ali reševali pravično koroško narodno vprašanje, pa tega nista storili. Obe vodilni stranki bi namreč že davno morali v dejanju pokazati svoje dobro voljo do Slovencev. Med temi nemškimi pozdravi je bil pač edino iskren slovenski pozdrav našega deželnega poslanca dr. Draga Stočke, ki je bil izraz iste prizadetosti Slo-

vencev v naši deželi kot zadeva koroške Slovence.

Po tem prvem delu je začel drugi del sporeda rojanski pevski zbor pod vodstvom dr. Mamola. Zapel je nekaj čudovitih pesmi, ki so po tematski povsem odgovarjale razpoloženju večera in velikim datumom, ki so se jih koroški Slovenci spominjali.

Za Rojančani so zaplesali fantje in dekleta iz Sel več plesov. Ob spremljavi harmonike in pod vodstvom Ivana Matka so bili vsi plesi ubrani na narodne pesmi, zato je prirodno gibanje po odru in jukanje med plesom odgovarjalo duhu pesmi.

Na prireditvi so nastopili tudi Gradišćanski Hrvati, ki žive v Avstriji. Prišli so s tamburaškim orkestrom in so pod vodstvom Ota Kuzmice izvajali precej dolg spored hrvaških narodnih pesmi.

Prireditve je zaključil mešani zbor prosvetnega društva »Danica« iz St. Vida v Podjunu. Daljši spored je obsegal v glavnem koroške narodne in umetne pesmi. Zbor je pel izredno lepo in dovršeno. Stavljen je iz mladih pevcev in pevki, glasovi so čisti in prijetni, številni solisti čudoviti. Za nas je bilo to izredno doživetje.

Celotna prireditve je zapustila na vsch izreden vtis. Udeležil se je jugoslovanski generalni konzul v Celovcu, ing. Budihna z gospo, predstavniki najrazličnejših ustanov in organizacij, da omenimo kanonika dr. Zechnerja, ki je zastopal celovškega škofa, predstavnika Zveze slovenskih organizacij dr. Francija Zwitterja, predstavnika deželnega glavarja, predstavnika Avstrijske ljudske stranke, akademskega kiparja Franceta Goršeta in drugih. Ljubezniv in pozoren pozdrav dr. Janka Zerzerja je veljal tako Nemcem v nemščini kot Slovencev v slovenščini. Mislimo, da je bila to resnično reprezentančna, politično pomembna in kulturno kvalitetna prireditve koroških Slovencev, ki je pokazala, da so naši rojaki na severu živi, in ša kako živi!

jp

Francé Gorše razstavlja v Celovcu

Akademski kipar Francé Gorše, ki je že med dvema vojnama deloval na Primorskem, po zadnji vojni pa poučeval na slovenskih višjih šolah v Trstu in je ena najmarkantnejših osebnosti v slovenski likovni umetnosti, bo razstavljal od 13. novembra v galeriji SLAMA v Celovcu na Benediktinerplatu. Po vrnitvi iz Združenih držav Sev. Amerike je umetnik ustvarjal nova dela v vasicí Korte nad Zelezno Kaplo na Koroškem. Na razstavi bo zastopana tehnika v lesu, žgani glini, bronu in bakru. Umetnik je ravno te dni v celjski opatiji na kraju samem izdelal nov križev pot.

Kristjani v Burmi

Vseh kristjanov v tej ogromni državi med Indijo in Tajsko je en milijon. Od njih je katoličanov 300.000. Prva krščanska skupnost v Burmi so bili protestantski baptisti, ki slavijo letos 150-letnico prihoda prvih njihovih misijonarjev v to buistično deželo.

je tukaj fatimska Marija, ki hoče blagosloviti moje nadaljnje stopinje.

Naslednje jutro, bila je nedelja 2. septembra, je prišel g. Francisco Altinier, župnik matične fare in me ustoličil kot župnika fare sv. Jožefa v Pompeju.

Trije zvočniki v zvoniku so bili ves teden v delu. Zjutraj maša z misijonom, popoldne za matere in vzgojitelje, v določenih urah šola za šolo z vsemi učenci in učiteljstvom, zvečer pa je bilo vse nabito ljudi in tudi v domove so se slišale besede izbranih govornikov. Spovedovanje je trajalo brez prestanka.

Posebni sporedi so bili tudi za Slovence, katerim je v nedeljo popoldne prišel dvigat ljubezen do fatimske Marije in nje-nega brezmadežnega Srca svetnik Lojze Košmerlj, v Ljubljani župnik fare svetega Petra.

Ko smo naslednjo soboto Marijo odslavljali, so bile vseh oči solzne.

Ze so odpeljali Marijo, toda narod se je vrnil nazaj v cerkev. Se in še bi hoteli kaj lepega slišati.

Seja tržaškega pokrajinskega sveta

Na četrtkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta 5. novembra so razpravljali o novi dograditvi sejne dvorane pokrajinskega sveta. Med razpravo o skrunitvi zgoniškega spomenika, mazanju dvojezičnih napisov na Krasu ter o nedavnem shodu »arditoev« je predsednik Zanetti ostro obsodil in obžaloval omenjena vandalska dejanja nestrpnicev. (Podobno je obsodil vandalske akcije tudi tržaški župan Spaccini na seji občinskega sveta.) Nato so svetovalci razpravljali o posegu pokrajinske uprave za zagotovitev obiskovanja osnovne šole 60 šolarjem v primer-nem klimatičnem kraju.

Na koncu seje je predsednik Zanetti razdelil odborniška mesta. Svetovalcu Slovenske skupnosti Milanu Sosiču je bilo dodeljeno odborniško mesto za proračun in kmetijstvo. Od Slovencev je v odboru še socialist Lucijan Volk (javna dela in turizem).

Zadovoljni smo, da sta v pokrajinskem odboru dva Slovenca in pričakujemo, da se bosta zavzela za rešitev še nerešenih problemov slovenske narodnostne skupnosti.

»Bevkov večer« v Finžgarjevem domu

V sredo, 4. novembra je bil v Finžgarjevem domu na Opčinah večer, posvečen nedavno umrlemu pisatelju Francetu Bevku. Prof. Vinko Beličič je v svojem govoru o Bevku prikazal predvsem pisateljevo ljubezen do primorskega človeka. Omenjena ljubezen prihaja najbolj do izraza v romanu Kaplan Martin Cedermac. Film, ki je bil posnet po tem romanu, so

vtolili na koncu večera. Se prej pa je Ivana Suhadolc recitirala neki Bevkov odlomek, cerkveni pevski zbor pa je pod vodstvom Staneta Maliča zapel koroško v dirigentovi priredbi »Zamer« ter ljudsko »Slovenska domovina«.

Seja repentabskega obč. sveta

Na petkovi seji repentabskega občinskega sveta 6. novembra je župan Miha Guštin najprej odgovoril na vprašanja nekaterih občinskih svetovalcev ter podal poročilo o delovanju odbora v zadnjem času. Občinski svet je tudi soglasno odobril protestno resolucijo zaradi skrunitve spomenikov in mazanju dvojezičnih napisov.

Glavna točka dnevnega reda pa je bila razprava o proračunu za leto 1971. Primanjkljaj znaša nekaj nad 14 milijonov lir, ki ga bo občina krila z državnim prispevkom (10 milijonov) in s posojilom (4 milijone). Proračun so svetovalci soglasno odobrili.

Na seji so tudi imenovali revizorje računov za leto 1969 in zastopnike v razne komisije in konzorcije.

Novi šolski skrbnik

Za novega šolskega skrbnika v Trstu je prosvetni minister imenoval dr. Pericla Fidenzija. Dosedanji šolski skrbnik prof. Giuliano Angioletti bo ohranil funkcijo šolskega skrbnika za deželo Furlanijo-Juljsko Benečijo.

Nova doktorja

Pred kratkim je na tržaški univerzi diplomiral iz ekonomskih ved Darij Cupin. Jožko Baša pa je nostrificiral ljubljansko diplomu iz istih ved. Novima doktorjema naše čestitke.

Število krvodajalcev v naši deželi

V naši deželi je 28.721 darovalcev krvi; ti so v zadnjih desetih letih darovali skupno 178.270 steklenk krvi, kar znaša skupno 44.546 litrov. Darovalci krvi Furlanije-Juljske Benečije so včlanjeni v petih društvih, poleg teh pa deluje tudi vsedrjavno združenje AVIS. Furlansko združenje darovalcev krvi AFDS v Vidmu združuje 18.500 darovalcev, ki so darovali več kot 106.000 steklenk ali 26.500 litrov krvi. Tržaško združenje ima 5.853 članov, ki so dali 32.436 steklenk ali 8.109 litrov krvi. Goriško združenje ADSVG ima 1.700 članov, je zbralo 12.000 steklenk ali 2.166 litrov. Poleg teh deluje še avtonomna skupina iz Torviscosa s 300 člani, ki so skupno dali 2.600 steklenk ali 650 litrov krvi. Na celotnem področju naše dežele pa zbira kri še vsedrjavno združenje AVIS. V zadnjih desetih letih je zbralo več kot 16.000 steklenk ali 4.000 litrov krvi.

Za celotno vprašanje se je začela zanimati deželna uprava, ki je že sprožila široko propagandno krvodajalsko akcijo. V ta namen je tržaško središče za socialno kinematografijo izdelalo propagandni film, ki ga zdaj predvajajo po vsem državnem ozemlju. Zahvaljujoč se posegu deželne uprave, je splošna deželna bolni-

šnica v Vidmu dobila tudi emoteko in prenosno centralo za zbiranje krvi.

Glede sedanjega stanja transfuzijske službe je zelo zanimiva statistika, ki zadeva goriško, videmsko in pordenonsko pokrajino. Strokovnjaki sodijo, da na vsakih 100 prebivalcev pride en krvodajalec; ta indeks je bil prekoračen v vseh treh omenjenih pokrajinah (v Gorici 1,12, v Vidmu 2,61 in v Pordenonu 1,63). Optimalna količina razpoložljive krvi pa naj bi letno znašala 2,5 litra na vsako bolniško posteljo. Glede tega je količina v vseh treh pokrajinah precej nižja (Gorica 0,71 litra, Videm 1,22 litra in Pordenone 0,57 litra). Leta 1969 so krvodajalci darovali: v Gorici 4.740 steklenk, v Vidmu 16.967 in v Pordenonu 5.192 steklenk. Približno enake količine krvi pa so v lanskem letu tudi razdelili bolnikom.

Kar zadeva tržaško pokrajino, je podatke dalo tržaško združenje krvodajalcev, ki je bilo ustanovljeno leta 1963. Ob koncu leta 1964 je bilo zbranih 4.320 steklenk, od teh so jih člani združenja dali 2.153. Do konca lanskega leta pa je združenje zbralo vsega skupaj 10.014 steklenk, od katerih so jih 7.825 dali člani združenja.

dil v Buenos Aires in imel mašo v San José de Flores. V Pompeju ljudje maš spočetka niso naročali. Le po malem so začele kaptati. V Floresu sem imel tudi kosilo. Če sem šel v šolo, sem si kjerkoli opoldne dobil kaj za pod zob. Večerja pa tudi ni bila problem. Stopil sem h Garauovim ali k Lucijanu ali Arambašičevim ali pa nikamor. Zjutraj pa mi je postregla z mlekom in kavo doña Rosenda, ki je bila nepopisno srečna, ko je videla uresničeno svojo najsrčnejšo željo, da je Pompej imel lastnega duhovnika. Dolga leta je bila za smešno ceno za kuharico pri Sv. Judu Tadeju, in to samo zato, da je župnik ob nedeljah gotovo koga poslal v Pompej, da je tam opravil sv. mašo. Sprva je bila maša v njeni hiši, ko še ni bilo kapele.

Nič zato, če ni bilo kuhinje. Bil je majhen prostorček, katerega je ona temu namenila in tam je imela vedno kaj, da bi jaz ne umrl od gladi. Tudi je skrbela za snago v kapeli in za cerkveno perilo. Po Marijinem obisku sem pa že večkrat ostajal doma in tako je po malem začela

Pastirček št. 2

Poleg nekaterih daljših člankov in zgodbic je druga številka polna drobnega gradiva, ki dela številko zelo pestro. Na prvo stran je dal urednik objaviti spis Previdne Srne, ki pa je dejansko pridna deklica-skavtinja iz Steverjana, katera se je letos udeležila skavtskega taborjenja v Pologu pod Bogatinom. O skavtih v misijonih piše Ivo Jevnikar, o najmlajših skavtinjah »everical« pa »Kresnica«. Da je v večnosti čisto drugače kot tu na zemlji, pokaže v novembrski zgodbi učiteljica Majda. Zelo vzgojen je članek o misijonskem slovenskem zdravniku dr. Janežu, ki se ravna po geslu: »Ziveti brez dobrih del in brez vere se mi zdi zelo prazno.« K. D. govori o našem najzvestejšem prijatelju in sopotniku — angelu varuhu. Branko razpravlja o borbi za rekordi, ki pogosto zatemi dostojanstvo človeka, Marko Jevnikar pa razloži televizijski aparat. Objavljena je pesem sestre Sourir (Smehljaj) »In polje prepeva«, ki govori o veličini Svamika. Na koncu številke so običajni dopisi mladih naročnikov in uganke. Rešiti jih je treba do 20. novembra.

Novi jugoslov. generalni konzul prispel v Trst

Pred kratkim je nastopil svojo dolžnost novi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Boris Trampuž. Novi generalni konzul, ki je po poklicu pravnik, je po rodu Primorec. Po zadnji vojni je opravljal številne odgovorne funkcije. Do prihoda v Trst je bil podsekretar v izvršnem svetu SR Slovenije, pred tem pa generalni konzul v Celovcu.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 15. do 21. novembra 1970

Nedelja: 9.30 Po domače s Podpeškim cketom in Triom Burnik. 10.50 Otroška matineja. 18.30 Mestece Peyton, serijski film. 20.35 Mejaši, humoristična oddaja.

Ponedeljek: 18.00 Zgodbe o Tuktuju. 18.30 Od zore do mraka. 20.35 Vsak dan en dolar - angleška TV drama. 21.40 Blejski bolnik - reportaža.

Torek: 17.15 Beethoven: Druga simfonija. 18.00 Pravljica. 18.30 Srečanje v Studiu 14. 19.05 Če osedlate tigra. 19.30 Lepotne maske in make up. 20.35 In vse drugo je tišina - zahodno nemški film.

Sreda: 17.50 Majhni in veliki. 18.35 Na sedmi stezi. 19.20 Kalejdoskop. 20.35 Monitor.

Četrtek: 17.45 Zapijete z nami: Jakov Gotovac. 18.00 Risanka. 18.30 S festivala sportnih in turističnih filmov v Kranju. 19.05 Enkrat v tednu. 19.20 Doktor v hiši. 20.35 A. J. Cronin: Primeri dr. Finlaya. 21.25 Kulturne diagonale. 22.05 Beethoven: Peta simfonija. 23.00 Boks Frazier:Foster.

Petek: 17.45 Bratovščina Sinjega galeba. 19.05 Svet na zaslону: Aljaska. 20.35 Seminole - amer. film. 22.00 Plošča Evrope. Sobota: 17.00 Po domače z ansambлом Mihe Dovžana. 17.25 Ivanhoe. 17.50 Košarka: Olimpija: Jugoplastika. 21.40 V svetu gora. 22.20 Nepremagljivi - film.

Vabila-vstopnice za koncert cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem v nedeljo 15. novembra ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu lahko dvignete po vseh župniških tržaškega področja.

Revija cerkvenih zborov na Tržaškem bo 15. nov. ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu

† Msgr. Janez Hladnik

101 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Kar pogledal sem. Ne da bi v La Plati sploh vedeli za Marijin obisk, kajti jaz jim tega nisem javil, in še to, da je bil zadnji hip prestavljen dan njenega prihoda, so prav za dan njenega slovesnega vhoda določili ustanovitev fare. In še to, da je dekret nosil datum 15. avgusta, dan Marijinega praznika v tako izrednih okolnostih. Jasno mi je bilo, da se je Marija prav na poseben način nasmehnila iz nebes in da moramo to smatrati kot izraz njene izredne naklonjenosti.

Ko sem pred Marijinim kipom nato premisljal le izredne okolnosti, sem spet začutil, da je moje apostolsko delo hotela vzeti pod svoje posebno varstvo. Ze od mladosti me je Marija vodila po ovinkih življenja pred Gospodov oltar in sedaj

postajati redna kuharica.

Po odhodu fatimske Marije se je tudi doña Berta čutila dolžna biti Mariji hvaležna za čudežno ozdravljenje. Obljubila je, da bo skrbela za lepoto cerkve in je od tedaj vzela na skrb metlo, krašenje s cveticami in službo božjo.

Vsak dan je prišla k maši in z njo je prišel tudi čaj »mates«, s katerim sta mi potem postregli ena ali druga, doña Rosenda ali doña Berta.

Ko je pozneje doña Rosenda zbolela, je kar doña Berta poskrbela za jed opoldne, ker je potem šla na svoje delo kot bolničarka, dokler se doña Rosenda ni spet toliko opomogla, da je lahko ona skrbela za kuhinjo. Obe sta delali za božji lon. Jestivne sem počal jaz in kar je bilo drugih izdatkov.

Po malem so začeli prihajati tudi funeralski (črne maše), katere je imela na skrbi doña Berta, ki je v ta namen prišla zvečer k rožnemu vencu, da je potem pripravila cerkev za naslednji dan.

(Se bo nadaljevalo)

Umetniško doživetje v Katoliškem domu

V Gorici smo do sedaj le slišali in brali o uspešnem nastopanju glasbenih skupin, ki delujejo v okviru glasbene šole »Slomškovega doma« v Bazovici. Preteklo nedeljo, 8. novembra, smo se pa lahko sami o tem prepričali, ko smo imeli mlade glasbenike na odru Katoliškega doma. Ugotovili smo, da je sloves, ki jih spremlja, popolnoma upravičen in da njihovo umetniško podajanje daleč presega vsa pričakovanja, ki jih more imeti kdo pred koncertom.

Kot v Doberdolu je tudi v Gorici nastopilo pet skupin: Mini Miramar (7-9-letni gojenci), ki vadijo pod vodstvom prof. Romane Zajčeve šele eno leto, pa so že dosegli zavidljivo izrazno moč; mladinski pevski zbor »Slomšek« ob spremljavi glasbenega ansambla »Kondor«, ki je pod vodstvom prof. Elijane Zajčeve zapel tri pesmi; nato ansambel »Kondor«, ki deluje komaj eno leto in ga vodi Jože Rodolfi, pa ima že vse pogoje za nadaljnji razmah. Fotem se je predstavil najprej Miramar Junior (vsi pod 15. letom) sam, nato pa še v povezavi z zborom Miramar Senior. Navdušenje občinstva je rastlo od točke do točke, višek pa je doseglo ob izvedbi skladb, ki jih je ob koncu sporeda predvajal Miramar Senior, letošnji zmagovalci na tekmovanju v Paviji. Ko smo ga po-

zahvalnico, ki se je izvršila v nedeljo, 8. novembra.

Ze v soboto zvečer nas je mogočno zvočenje in prijetno pritrkovanje spomnilo, da bo ta nedelja slovesnejša kot druge.

Svete maše se je udeležilo veliko število faranov, ki so se z zbrano molitvijo zahvalili Bogu za prejeto dobroto. Cerkevni zbor je ubrano pel med sveto mašo, ob koncu je pa zadonela pesem zahvale. Deleto in fantje v narodnih nošah so poklonili v znak zahvale na oltar kruh, vino, sadje in zelenjavo.

Po sveti maši je bila na trgu pred cerkvijo blagoslovljen kmetijskih strojev in poljskih pridelkov, ki so bili skupaj z vinom in domačim kruhom razstavljeni na lepo okrašenem vozu. Številni vaščani, ki so prisostvovali temu obredu, so bili deležni tudi kosa domačega koruznega kruha in kozarčka pristne vinske kapljice.

Člani društva in nekateri povabljeni gostje so se nato zbrali v župnijski dvorani na zakusko. Predsednik Ladislav Zavadlav je pozdravil prisotne in se zahvalil za udeležbo. Društveni tajnik Emil Cingerli je poudaril v svojem govoru, da praznujemo z letošnjo zahvalnico tudi 20. obletnico ustanovitve Kmečkoga društva v Standrežu. Prikazal je društveno delovanje skozi dvajset let in se s posebno hvaležnostjo spomnil pobudnikov in ustanoviteljev. Pozval je prisotne, naj zavzeto in vztrajno nadaljujejo z delom, ki so ga začeli pred dvajsetimi leti. Spregovorili so tudi nekateri gostje in vsi poudarili važnost dela, ki ga je društvo opravilo in mu zaželeli, da bi še vnaprej delovalo v korist vseh štandreških kmetov.

Iz goriške občinske uprave

Goriška občinska uprava bo vodila novo lekarno, ki jo bodo odprli v Standrežu. Tako se je izrekel občinski svet na svoji zadnji seji. Za odborov predlog sta glasovala tudi predstavnik SDZ prof. Slavko Bratina in dr. Damijan Paulin. V Gorici pa bi bila potrebna še ena lekarna, in sicer v Stražicah. Zato so vsi občinski svetovalci podprli dnevni red, ki je bil v ta namen predložen v odobritev.

V ponedeljek je začel delovati šolski avtobus (scuolabus), ki bo vozil v naše šole otroke, ki stanujejo v Štmaru, v Pevni in na področju okrog pevskega mostu. Za ta podvig se je zelo zanimala SDZ, njeni zastopniki so bili zato v stalnih stikih s prejšnjim in s sedanjim odbornikom za šolstvo.

Sedaj pa je treba poskrbeti še za prevoz slovenskih otrok iz Ločnika v podgorski otroški vrtec. Tudi to bo v kratkem urejeno, kakor je odbornik Moise zagotovil pred dnevi dr. Paulinu in prof. Bratini.

Tvrška Ergon iz Ancone je v oktobru postavila na zvonik doberdolske cerkve nov križ z novim strelododom, ki ima radioaktivno kapsulo.

To nedeljo 15. novembra bo praznovanje sv. Martina, farnega zavetnika. Prej bo tridnevna s stanovskimi govori. V nedeljo, na farni praznik, pa bo slovesna maša, čiščenje in ofer za cerkvena zbora. Ob zaključku ob 15.30 bo govor, zahvalna pesem za poljske pridelke, blagoslovljen novega križa in motornih vozil pred cerkvijo. Ob 19.30 pa zabaven film v župnijski dvorani. Sprejemajo se prostovoljni prispevki za župnijsko dvorano.

ZA KMETOVALCE

Čebulnice in gomoljnice

S tem imenom označimo vse cvetlice, ki imajo v zemlji čebulico ali gomolj ali koreniko. Ti podzemni organi so za razmnoževanje določene vrste izrednega pomena; z njimi se verno prenašajo vse lastnosti staršev na potomce. Takšno razmnoževanje imenujemo vegetativno.

Čebulice so navadno sestavljene iz debelih listov, ki so polni rezervne hrane; v sredini pa se skriva bodoča rastlina. Ob dnu čebulice najdemo okroglo ploščico, iz katere poganjajo korenine. Pri gladiolah, kroglicah i. d. je ploščica tako debela, da tvori glavni del čebulice. Ob starih čebulah se med rastjo razvijajo mlade drobne čebulice, ki jih porabimo za nadaljnji nasad; tako se množijo čebulice tulipana, hijacinte in gladiole. Pri drugih cvetlicah pa se nove čebulice pojavijo v sredšču ali ob vrhu ali pod staro čebulo. Pri lilijah se nove čebulice razvijajo tudi v pazduhah zelenih listov.

Gomolj je navadno kratek, debel, celo okroglast in vsebuje veliko zalogo rezervne hrane kot npr. pri begoniji, daliji i. d. Gomolj lahko prežemo na več kosov, ki jih uporabimo za razmnoževanje, le da imajo vsaj po eno oko.

Korenike so več ali manj kratka podzemna stebila, ki se širijo v zemlji v vodoravni smeri. Iz njih poženejo navzdol korenine, navzgor pa stebelca. Korenike imajo nizozemske perunike ali irisi, šmarnice, poligonatum i. d. Tudi korenike lahko rabimo za razmnoževanje, le da ima vsak kos vsaj eno oko.

Glavne čebulnice in gomoljnice, ki jih gojimo v naših krajih na prostem in jih sadimo v mesecih oktobru, novembru in nekateri v decembru so tulipani, hijacinte, narcise, perunike ali iris, šmarnice, nekatere lilije, vetrnice ali anemone, zlatice, pomladanski žefran ali kroglic, jenski podleske ali colchicum, muskari, scilla in še nekateri drugi.

Za pridelovanje čebulnic je najbolj primerna globoka, lahka, peščena in ocedna zemlja. Dobro jo obdelamo in ji pri- mešamo zelo zrel hlevski gnoj ali kompost. Svež gnoj bi povzročil gnitje čebulic. Zemlja naj bo nekoliko kiselkasta z 6 do 7 pH. V apnenasti zemlji čebulnice slabo uspevajo.

Za gojitev v lončkih pripravimo sledečo mešanico: 2 dela navadne vrtnje zemlje, 2 dela komposta ali gozdne črnice in 1 del peska. Temu dodamo dobro zrelega in zdrobljenega hlevskega gnoja ter vse skupaj dobro premešamo. Tako mešanico pripravimo že nekaj mesecev prej, jo večkrat premešamo in pred uporabo presejemo. Izrabljena zemlja iz starih lončkov ni primerna.

Ko rastline poženejo nekaj listov, jih dodatno gnojimo s tekočimi zalivki 2-4 krat na mesec. V ta namen je zelo uporabljiv npr. Idrofertil.

Inž. Janko Košir

★

Slovensko gledališče v Trstu ponovi v soboto 14. novembra 1970 ob 20.30 igro L. N. Tolstoja »Moč teme«.

OBVESTILA

20. obletnica smrti. V petek, 20. novembra bo ob 20. obletnici smrti msgr. Mirka Brumata v goriški stolnici ob 6.30 sveta maša za dušni pokoj pokojnega monsignorja. Vabljeni vse družbenice in ostali njegovi prijatelji in sodelavci.

Shod III. reda v Gorici bo v zimskem času ob 15.30, začenši s shodom v novembru.

Mašna berila za cerkveno leto 1970-71 dušni pastirji lahko dvignejo v Alojzijevišču.

Ravnateljstvo enotne srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10, obvešča starše dijakov in njihove namestnike, da bodo roditeljski sestanki od meseca novembra do maja vsak 16. dan v mesecu ob 18. uri v šolski zbornici. Prvi sestanek bo v ponedeljek, 16. t. m.

Razpis službenih mest na županstvu v Gorici. Goriško županstvo je sklenilo, da bo zaradi izrednega občinskega dela nujno razpisalo natečaj za štiri začasna službena mesta v občinski upravi. V poštev pridejo: dva računovodja (ragionieri), en geometer in en uradnik, ki ima diplomu višje srednje šole. Prosilci morajo predložiti prošnjo na kolokovanem papirju za 500 lir na občinskem protokolnem uradu najkasneje do 12. ure 17. novembra.

Predavanje v škedenjskem Domu. V torek, 17. novembra ob 20. uri bo v omenjenem Domu predavanje o mednarodnem pomenu cerkve v Hrastovljah, ki hrani v sebi freske izredne umetniške vrednosti. Govoril bo prof. Jože Pohlen iz Kopra. Predavanje bodo spremljale barvne slike.

Dopolnilni tečaj za učiteljske. Tudi v tem šolskem letu bodo dopolnilni tečaji za že diplomirane učiteljske na sedežu posameznih učiteljskih v smislu zakona št. 910 z dne 11. 12. 1969. Tečaji bodo trajali od 11. januarja do 25. junija 1971. Zaključni kolokvij bo od 1. do 19. septembra 1971. Državni svet je z novejšim sklepom določil, da se udeleženci tečaja istočasno lahko vpišejo na univerzitetne fakultete. Kdor se želi udeležiti tega tečaja, naj se za podrobnejša pojasnila javi v ravnateljstvu učiteljskega »A. M. Slomšek« v Trstu, ul. Caravaggio 4.

Vodstvo bolniške blagajne INAM opozarja upokojujence pri INPS, da njihova bolniška izkaznica, ki je bila vidirana in veljavna do konca leta 1970, ostane veljavna do konca leta 1971. Zato prizadeti upokojujenci niso dolžni skrbeti za njeno obnovo ob koncu letošnjega leta. Obenem opozarjajo, da veljajo za družinske člane upokojenih zavarovancev enaki predpisi kot za tiste, ki so še v delovnem razmerju. Po teh pravilih imajo pravico do bolniške in zdravniške pomoči družinski člani — dijaki do svojega 21. leta, akademiki pa do 26. leta. Za vsa podrobnejša pojasnila se lahko prizadeti obrnejo do sedeža INAM in njenih teritorialnih podružnic.

Zimski urnik na Sv. gori. V zimskem času je na Sv. gori naslednji urnik maš ob nedeljah in praznikih: ob 8. uri maša v slovenskem jeziku; ob 10. uri maša v slovenskem jeziku s pridigo in blagoslovom po maši; ob 16. uri maša v latinskem jeziku z branjem evangelija v slovenščini in italijščini. Svetogorska restavracija je pozimi odprta vsako soboto in nedeljo. Žičnica vozi med tednom vsako uro od 8. do 18., ob nedeljah vsake pol ure od 7^h do 19^h.

DAROVI

V tiskovni sklad »Katol. glasa« v spomin pok. priorja slovenskih trapistov v Rajhenburgu in nazadnje župnega upravitelja v Prihovi na Stajerskem p. Alojzija Kolednik, ki je umrl 14. oktobra letos, daruje N. N. 25.000 lir.

Za Alojzijevišče: Standreška župnija ob letošnji zahvalni nedelji je darovala 70 kg krompirja, precej zelja in cvetače ter razne vrste zelenjave.

Za misijone: Terpin Franc 5.000 lir; J. S. 5.000 lir; Ferigo Amalija 1.000 lir; K. Marta 1.000 lir.

Ob tretji obletnici smrti brata duhovnika Jožeta Vidmarja daruje sestra Marija po 5.000 lir za Zavod sv. Družine in za Alojzijevišče.

V spomin na pokojno mamo in brata daruje Vanda Jerkič po 5.000 lir za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine.

Za Marijanišče na Opčinah: družina Kralj iz Sv. Križa ob obletnici staršev 2.000 lir; A. Živic iz Trsta 5.000 lir; Marija Avber iz Samatorce 5.000 lir.

Za cerkev v Stojakovem: N. N. 5.000 lir; N. N., Gorica, 20.000 lir; N. N. 1.000 lir; Antonija Černigoj, Trst, 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

RADIO TRSTA

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 15. do 21. novembra 1970

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 Oddaja za najmlajše: G. Boldrini: »Skrivnost Etruščanov«. Sesti del. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.30 Glasba po željah. 15.30 W. W. Jacobs-L. Parker: »Opičja tača«, kriminalka v treh slikah. 16.20 Zagrebški solisti. 17.30 Revija zborovskega petja. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folkloze: »Ljudske pesmi«.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. Ponovitev ob 18.30. Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. 17.35 Vaše čtivo. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.15 Zbor »Illersberg« iz Trsta.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 E. Cevc: Preproste stvari (4) »Postelja«. 19.25 Zbor »V. Vodnik«. 20.35 Smareglia: »Istrska svatba«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.40 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. 17.35 Slovarček sodobne znanosti. 17.55 Jevnikar »Slovenščina za Slovence«. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 »Berj, beri rožmarin zeleni«. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Družinski obzornik. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. 17.35 Kako in zakaj. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Umetniki in občinstvo. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 20.35 C. Bertolazzi: »Dedič«, igra v treh dejanjih.

Petek: 11.40 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. Ponovitev ob 18.30. 12.10 Stanovanjska kultura in oprema skozi stoletja. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.50 Sodobni slovenski skladatelji. Bravničar: Koncert za rog in orkester. 19.10 C. Schwarzenberg: Zgodovinski razvoj socialnega skrbstva v Italiji (8) »Socialno zavarovanje«. 19.20 Ženski vokalni kvartet iz Ljubljane. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.40 Folklorne plesi.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 L. Businco: O človeški prehrani (8) »Priboljške«. 13.30 Glasba po željah. 15.55 Oddaja za avtomobiliste. 16.10 Operetni odlomki. 17.20 Za mlade poslušavce. 17.35 Lepo pisanje. 17.55 Moj prosti čas. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Nepozabne melodije. 19.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Gabrju. 19.40 Vokalni ansambel »Dalmacija«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 F. Jeza: »Brez sledu«, kriminalka.

★

Zobozdravnik v Gorici išče mlajše dekletke kot pomočnico-vajenku v ambulanti. Naslov: Ul. Carducci 17, tel. 2909.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in deda

Gabrijela Miliča

se najtopleje zahvaljujemo našemu g. župniku Antonu Princiču za sv. mašo in pogrebne obrede, g. župniku Srečku Rejcu iz Nabrežine za poslovilne besede, cerkvenemu moškemu pevskega zboru župnije Sv. Križ za žalostinke, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so za blagega pokojnika molili in ga spremenili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Albina, sin Janko in hči Marta z družinama ter ostalo sorodstvo

Koludrovica - Zgonik - Trst,
27. oktobra 1970

ZVEZA SLOV. KATOL. PROSVETE V GORICI

bo tudi letos priredila tradicionalno revijo pevskih zborov z Goriške, iz Slovenske Benečije in Kanalske doline.

CECILIJANKA 1970

bo v Katoliškem domu v Gorici v nedeljo, 22. novembra ob 16. uri. Ne zamudite tega mogočnega zmagovalstva slovenske pesmi!

slušali, smo doumeli, da njegov uspeh ni bil slučajen. Občudovali smo dirigentko prof. Elijano Zajčovo, ki je s toliko eleganco in uspešnostjo znala voditi nastopajoče ansamble. Obenem pa smo bili silno veseli teh mladih ljudi, ki svoje umske sposobnosti razvijajo v glasbeni kulturi in se usposablajo za kulturno udejstvovanje. Njim, staršem, učiteljem in vodstvu »Slomškovega doma« naše iskrene čestitke! Sadovi so že vidni in nudijo jamstvo še za večje uspehe.

Zahvalna nedelja v Standrežu

Domače društvo neposrednih obdelovalcev zemlje je tudi letos uspešno priredilo

Dramski odsek prosvetnega društva »STANDREŽ« uprizori v nedeljo, 15. novembra ob 19.30

v župnijski dvorani v Standrežu dve znani deli ruskega pisatelja Antona P. Čehova

■ MEDVED

šaloi gra

■ SNUBAČ

groteska

Režija A. Pregarc

VSI TOPLO VABLJENI!

Zdravica v jameljskem župnišču novemu župniku za Jamlje in Dol g. Bernardu Spacapanu ob njegovem umeščenju 10. oktobra letos. Z leve na desno: cerkveni ključar Jože Pahor, doberdolski župan Andrej Jarc, Bernard Soban, novi župnik, dekan Ivan Kretič in msgr. Rudi Klincec